

Debreceni Egyetem
Petrányi Gyula Klinikai Immunológiai és
Allergológiai Doktori Iskola

Az akkreditációs eljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2022. május 27-i ülésén hozott
2022/5/VII/2. sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően	3
I.1. Főbb erősségek	3
I.2. Fejlesztendő területek.....	4
II. Látogatóbizottsági értékelés.....	5
II.1. A doktori iskola általános helyzetképe	5
II.2. A törzstagok tudományos és/vagy művészeti tevékenysége	6
II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés.....	7
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	7
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	9
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	11
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	13
ESG 1.5 Oktatók	16
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	17
ESG 1.7 Információkezelés.....	18
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	20
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás	21
III. Látogató Bizottság.....	21
IV. Mellékletek	22
IV.1. Feladatmeghatározás	22
IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje	22

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A MAB Látogató Bizottsága (a továbbiakban: a Bizottság) a Debreceni Egyetem Petrányi Gyula Klinikai Immunológiai és Allergológiai Doktori Iskola (D198) által készített önértékelés, az átvizsgált nyilvános egyetemi dokumentumok és az online interjúk alapján megállapítja, hogy a Klinikai Immunológiai és Allergológiai Doktori Iskola (a továbbiakban: DI) minőségbiztosítási rendszere az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) elvei értelmében egységes szerkezetű, az egész DI-re kiterjed.

A DI minőségbiztosítási és fejlesztési folyamatai tervezettek; tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai rendszeresek. A vezetési folyamatok és a minőségbiztosítási folyamatok között kimutatható a kapcsolat, az oktatás-kutatás menedzsmentje megfelelő, iránya illeszkedik a DI stratégiájához.

A támogató – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai – folyamatok, valamint az infrastruktúra jó háttérrel biztosít az oktatási és kutatási tevékenységhez.

Ennek alapján a Petrányi Gyula Klinikai Immunológiai és Allergológiai Doktori Iskola öt évre akkreditálható.

A komolyabb hiányosságok felsorolása az I.2 fejezetben található; az ezeknek a pótlására tett intézkedéseket a MAB a következő akkreditációs eljárás során vizsgálni fogja.

Az egyes ESG-pontokat tárgyaló fejezetek végén a Bizottság által megfontolásra ajánlott javaslatok találhatóak. Mérlegelésüket a doktori iskolára bízta a Bizottság, teljesülésüket külön nem vizsgálja.

I.1. Főbb erősségek

A MAB fontos célja, hogy az akkreditációs eljárások során tapasztalt jó gyakorlatokra felhívja a doktori képzést folytató intézmények figyelmét. A Bizottság e célból összegyűjtötte azokat a gyakorlatokat, melyeket példaértékűnek talál, s melyekből más doktori iskolák is ötleteket meríthetnek.

- Az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács (EDHT) ajánlásokat fogalmaz meg a doktori iskolák számára a minőségcélok és indikátorok tervezéséhez.
- A DI kinevezett minőségügyi vezetője rendszeresen részt vesz és képviseli a DI-t az intézményi szintű minőségfejlesztési tevékenységeket tervező, fejlesztő intézményi

szintű testületi munkában. Ezáltal biztosítottak tekinthető az intézményen belüli hatékony és naprakész információáramlás minőségbiztosítási témakörökben.

- A DI-ben fókuszált, immunológiai tárgyú felfedező és klinikai alapkutatás folyik, amelyben az elméleti immunológiában jártas kollégák és gyakorló orvosok együttműködése példás.
- A hallgatók a tudományterülethez tartozó többi doktori iskola kurzusait szabadon felvehetik, a kreditek elszámolhatósága automatikusan megtörténik.

I.2. Fejlesztendő területek

ESG 1.1 A minőségbiztosítási politika területén:

- A DI az EDHT minőségcélokra és indikátorokra vonatkozó ajánlásain túlmenően bővítse azok körét a saját méréseik eredményeire, illetve tapasztalataikra, megfigyeléseikre alapozottan.
- Szükséges az alapvető minőségbiztosítási dokumentumok (Minőségbiztosítási Kézikönyv, a DI éves minőségfejlesztési céljai) angol nyelven történő elérhetőségének biztosítása is.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok területén:

- A DI angol nyelvű kurzuskínálatának mielőbbi komplettálása, bővítése.
- *Egyetemi szinten* javasolt pontosítani a Doktori Szabályzat nappali és levelező tagozatra vonatkozó meghatározását, tekintettel arra, hogy nappali tagozaton is engedélyezett a munkavállalás.

ESG 1.3 A hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés területén:

- Fontos a doktorandusz hallgatók DIT-be történő delegálásáról rendelkező szabályzatok összehangolása.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzítés odaítélése területén:

- *Egyetemi szinten javítandó:* az Nftv-hez igazodva, szükséges a fokozatszerzési eljárási díj kiszabására vonatkozó kritériumok pontosítása.
- A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 13. § (3) bekezdése értelmében a DI szabályzatában (tudományterületi vagy működési) rögzíteni kell a nyelvi követelmények teljesítéséhez elfogadott valamennyi idegen nyelvet.

- A DI a fokozatszerzéshez a publikációk területén csak mennyiségi elvárásokat fogalmaz meg, minőségi elvárásokat nem. Fontos a fokozatszerzéshez felhasználandó publikációknál minőségi kritériumok meghatározása.

ESG 1.6 A tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások területén:

- A hallgatói mobilitás fejlesztése, ennek részeként akár a külföldi részképzések, rövid tanulmányutak teljesítményértékelési rendszerben történő kiemelt elismerése.

ESG 1.8 Az információk nyilvánossága területén:

- A DI a honlapján tegyen közzé a Doktori Szabályzat előírásainak megfelelő nyilvános felvételi felhívást. Ezt az egyéni felkészülőknek is biztosítani szükséges.
- A DI magyar és angol nyelvű honlapjának összehangolása szükséges. Jelenleg az angol nyelvű honlap meglehetősen hiányos. A DI-nek biztosítania kell, hogy az angol nyelvű tanulmányi információk magyar nyelvű menüpontokon való keresztülhaladás nélkül is elérhetővé váljanak.
- A DI tegyen nyilvánossá a végzetek elhelyezkedéséről információkat, kimutatást.

II. Látogatóbizottsági értékelés

II.1. A doktori iskola általános helyzetképe

A DI-t 2009-ben alapították. A 2015-ben történt akkreditációs eljárás óta a DI korábbi vezetőjének és több tisztségviselőjének sajnálatos halálesete miatt jelentős személyi változások történtek. A DI új vezetőjének a doktori iskola újonnan felállt Doktori Tanácsának segítségével sikerült a doktori iskola személyi összetételét megújítani. Az DI tisztségviselői és oktatói kimagasló tudományos és pályázati eredményeket elérő kutatók, akik a DI eredményes működését megalapozzák.

A DI a klinikai orvostudományok tudományterületén belül immunológia és allergológia területén fejt ki tevékenységét. Küldetésük, hogy a Debrecenben nagy múltú immunológiai és allergológiai kutatásokat összefogva, a tudományterület iránt elkötelezett, kiváló oktatókat és kutatókat képezzenek. A DI-ben mind az alapkutatásokban, mind a klinikai kutatásokban és a diagnosztikai fejlesztésekben jártas, lelkes és elkötelezett kutatókból és orvosokból álló oktatói csapat dolgozik. A DI-ben több intézet képviselteti magát, ami jelentős komplex szemléletet ad az iskolának. A DI tevékenysége az immunológiai tudományterületre fókuszált, más doktori iskolák kutatási területeivel nem mutat átfedést.

A DI-t jelenleg 7 törzstag alkotja, akik közül 4 főállású egyetemi tanár, 3 pedig egyetemi oktató/PhD. A DI-nek 33 akkreditált oktatója és 13 témavezetője van. A képzésben jelenleg 19 magyar és 2 külföldi hallgató vesz részt.

A DI 9 másik doktori iskolával együtt az Orvostudományi Doktori Tanácshoz (ODT) tartozik, közös működési szabályzattal. A DI képzésére vonatkozó specifikus elemeket, az iskolában folyó tevékenységek szabályozását, eljárási rendjét a Képzési Terv és a Minőségbiztosítási Terv tartalmazza.

II.2. A törzstagok tudományos és/vagy művészeti tevékenysége

A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) számú kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) meghatározza a törzstagság kritériumait. A törzstagság egyik alapvető feltétele a 2. § (3) bekezdésének b) pontja értelmében, hogy törzstag az lehet, aki *„a doktori iskola tudományágában, illetve annak kutatási területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytat, amely tudományos tevékenység – ide nem értve a művészeti tevékenységet – a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 3. § (1) bekezdés o) pontjában meghatározott nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázis (a továbbiakban: Adatbázis) alapján vizsgálendő”,* és c) pontja értelmében, hogy *„művészeti alkotásra épülő habilitáció esetén alkotásai országosan és nemzetközileg ismertek és elismertek, továbbá ezt mértékadó, nemzetközi művészeti fórumok pozitív visszhangja igazolja”.*

Egyértelműen megállapítható, hogy a Petrányi Gyula Klinikai Immunológiai és Allergológiai Doktori Iskola törzstagjai:

Antal-Szalmás Péter egyetemi tanár,

Bácsi Attila egyetemi tanár,

Fodor Mariann egyetemi docens,

Lajszné Tóth Beáta egyetemi kutató,

Szántó Sándor egyetemi tanár,

Szegedi Andrea egyetemi tanár,

Trencsényi György egyetemi docens,

a Kormányrendelet 2. § (3) bekezdés b) és c) pontjában foglaltaknak megfelelően folyamatos, magas szintű tudományos és/vagy művészeti tevékenységet folytatnak.

A DI törzstagjainak kutatási tevékenysége folyamatos és dokumentáltan eredményes, rendszeresen közölnek nemzetközi folyóiratokban az orvos és egészségtudományok tudományterületen, közleményeiknek hatása független idézetekkel mérhető.

A Bizottság véleménye szerint nem szerencsés, hogy a DI titkára egyben a minőségügyi felelős is – ez érezhető a törzstag elmúlt öt évben mutatott szerényebb tudományos teljesítményén is, az elmúlt 5 év során mindössze 2 idegen nyelvű közleménye (1 Q1 és 1 Q3) és egy idegen nyelvű könyvfejezete jelent meg, egyik esetén sem volt első vagy utolsó szerző.

A DI vezetője Szegedi Andrea, az MTA doktora, a DE Bőrgyógyászati Klinika tanszékvezető egyetemi tanára, a DE Általános Orvostudományi Kar szak- és továbbképzési dékánhelyettese. Szegedi Andrea elismert kutató, az MTMT-adatbázis alapján tudományos közleményeinek száma 197, Hirsch indexe 26, független idézettsége 1371. A bőr gyulladásoos betegségeinek immunpatogenezisével kapcsolatban jelentős (D1-es) publikációi vannak vezető dermatológiai szaklapokban. A hazai dermatológiai és immunológiai élet meghatározó személyisége, a Magyar Dermatológiai Társulat korábbi elnöke, a bőrgyógyászati szakmai kollégium elnöke. Nemzetközi elismertségét jelzi, hogy kutatási területén rendszeresen szerepel meghívott előadóként, és 2021-ban beválasztották az European Society for Dermatological Research vezetőségi tagjai közé.

II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Sztenderd: *Az intézmények rendelkezzenek publikus és a stratégiai menedzsment részét képező minőségbiztosítási politikával. Ezt a belső érintettek [azaz a hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet] dolgozzák ki és valósíták meg, megfelelő struktúrák és folyamatok révén, a külső érintettek [felhasználók, munkaadók, partnerek] bevonásával.*

A DI az Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar és a Klinikai Központ keretein belül, annak szerves részeként definiálható szervezeti egységként működik. Ez a fajta szervezeti működési mód a DI szakmai autonómiáját maximálisan képes biztosítani, a működési feltételek biztosítása azonban kizárólag a karon keresztül történik. A DI nem önálló gazdálkodási egység az intézményen belül. A doktori iskolák autonómiájának érvényesülését illetően bár kérdést vet fel ez a fajta működési mód, azonban az érintett vezetők teljes működési összhangról számoltak be az interjúk során, és megítélésük szerint ez a működési mód semmilyen akadályt nem támaszt a hatékony együttműködés és fejlesztési lehetőségek útjába. A DI működési autonómiáját biztosítottnak tekintik.

A DI szakmai felügyeletét az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács (EDHT), valamint az Orvostudományi Doktori Tanács (ODT) látja el. A DI-ban folyó doktori képzést felügyelő operatív testület a Doktori Iskola Tanácsa (DIT).

A DI az egyetem ESG-alapú minőségbiztosítási rendszerébe illeszkedő, jól kialakított, PDCA-szemléletet (Plan-Do-Check-Act) tükröző minőségfejlesztési rendszert alkalmaz. A DI

minőségbiztosítási rendszere a Debreceni Egyetem Minőségbiztosítási Kézikönyvében (a továbbiakban: Minőségbiztosítási Kézikönyv) szabályozott módon került kialakításra és történik annak működtetése. A követelmények érvényesítése érdekében a DI létrehozta a szükséges minőségügyi szabályokat, minőségügyi vezetőt választott, továbbá felhatalmazta a DIT-t, a tudományterületi Orvostudományi Doktori Tanácsot mindazon jogokkal, melyek a Kézikönyv alapján előírt minőségbiztosítási feladatok ellátását igénylik.

A Minőségbiztosítási Kézikönyv egyértelműen megfogalmazott minőségpolitikát tartalmaz, mely nevesíti a doktori iskolák szerepét a minőségfejlesztésben. A DI külön minőségpolitikai nyilatkozattal nem rendelkezik, azonban az önértékelésben közölt küldetés, miszerint „az Egyetemünkön folyó immunológiai-allergológiai kutatások összefogása és a tudományterület iránt elkötelezett, kiváló kutatók képzése” a DI legfőbb célkitűzése, ez összhangban áll az Egyetem minőségpolitikájával. A DI küldetését reálisan határozta meg, tekintettel arra, hogy a művelt tudományterület iránt egyre erősödő igény jelentkezik a társadalom és a gazdasági élet szereplői felől egyaránt.

A DI minőségfejlesztési tevékenységét egyértelműen az intézmény által szabályozott folyamatok mentén végzi. Minden év elején az EDHT által rögzített célokra alapozottan megalkotja éves minőségcéljait, és meghatározza célindikátorait. Az előző évek ezirányú tevékenységeiről szóló beszámolókat áttekintve az állapítható meg, hogy a DI kizárólag az EDHT ajánlásaira támaszkodott. További, a saját felmérések, tapasztalatok figyelembevételére alapozottan a DI nem fogalmazott meg célokat és indikátorokat annak ellenére, hogy a rendelkezésre álló mérési eredmények indokolták volna pl. nemzetköziesedés, tantárgyi struktúra fejlesztés területeken.

A DI a minőségbiztosítási rektori megbízottal együttműködésben évenkénti rendszerességgel – átfogóan két évente – elvégzi a tervek, célok teljesülésének értékelését, erről beszámolót készít az ODT és EDHT felé, követve a PDCA-elvet. Folyamatosan gondoskodnak a tervek megvalósulásának visszaellenőrzéséről különféle mérések útján pl. hallgatói elégedettség, OMHV, témavezetői eredményesség, amely mérések eredményei alapján tényleges beavatkozásokat, fejlesztéseket hajtanak végre dokumentumokkal is igazolható módon. Bár meg kell jegyezni, hogy a DI kis méretéből adódóan az elégedettségmérések esetében az anonimitás feltétele kevésbé érvényesül, tekintettel arra, hogy gyakran a doktorandusz a témavezetőjének közvetlen munkatársa, tehát a közöttük meglévő munkakapcsolat eleve biztosítja a rendszeres kapcsolattartást és információcserét. Ebből adódóan az OMHV kevésbé tekinthető optimális módszerként. Az OMHV eredményei a doktoranduszok óratartrási tevékenységeinek értékeléséhez viszont releváns információt szolgáltatnak. Az EvaSys rendszeren keresztül központilag készülő mérési eredmények útján a témavezető is és a doktorandusz is félévente tájékoztatást kap az oktatási tevékenység eredményességéről, amelyek alapján szükség esetén beavatkozási lehetőség nyílik.

A DI szereplőinek és a további belső intézményi érdekeltek bevonása a különböző intézményi fórumokon (DIT, ODT, EDHT) történik. A doktoranduszok képviselője e testületekben biztosított, mindegyik fórumon szavazati joggal vesznek részt. A DI minőségbiztosítási tevékenységében a külső érdekeltek bevonása csak részlegesnek tekinthető. A külső és belső érintettek bevonása alapvetően megvalósul a doktori cselekmények során (pl. éves tudományos konferenciák, munkahelyi viták, nyilvános védések), illetve a doktoranduszok támogatását célzó, tudományterületileg releváns doktori iskolákkal való szoros együttműködésen keresztül. Ugyanakkor a külső érdekeltek minőségbiztosításba való bevonása jellemzően még csak inkább informális jellegűnek tekinthető – ami részben magyarázható a DI kis méretével, és eddigi működésének viszonylag rövid időszakával –, amelynek formalizálása még megoldandó feladatként áll a DI előtt és fejleszthető területként jelentkezik.

Összességében az állapítható meg, hogy az intézményi minőségbiztosítási tevékenységek szakszerűen, az ESG-vel összhangot tükröző módon, a PDCA-elv mentén szabályozottak, amelyeknek a DI szintjén történő megvalósításához rendelkezésre állnak a szükséges szervezeti és működési felételek, és biztosított a vezetői támogatás. A vonatkozó szabályzatokban foglaltakat az érintettek ismerik és alkalmazzák a DI-ben folyó tevékenységeik során. Az intézményi minőségügyi szervezet nagyfokú támogatást és közreműködést biztosít a DI minőségbiztosítási tevékenységeinek folyamatos fejlesztéséhez.

Ajánlások

A DI minőségfejlesztési tevékenységeibe a külső érdekelt felek, munkaerőpiaci szereplők mind szélesebb köre kerüljön bevonásra az igényeik, elvárásaik és elégedettségük formális kinyilvánításához lehetőséget biztosítva.

A hallgatói elégedettségmérés területén megkezdett tevékenységeket mindenképpen szükséges tovább folytatni és törekedni egy optimális és hatékony megoldás elérésére.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Sztenderdek: *Az intézmények rendelkezzenek folyamatokkal képzési programjaik kialakítására és jóváhagyására. A képzési programokat úgy kell kialakítani, hogy elérjék kitűzött céljaikat, beleértve az elvárt tanulási eredményeket. A program révén megszereshető képesség legyen világosan meghatározott és közzétett, utalással a nemzeti képesítési keretrendszer megfelelő szintjére, s ennek révén az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerére.*

Az intézmények folyamatosan kísérik figyelemmel és rendszeres időközönként tekintsek át képzési programjaikat, biztosítandó, hogy azok elérjék kitűzött céljaikat, illetve megfeleljenek a hallgatók és a társadalom igényeinek. Ezen értékelések eredményezzék a programok folyamatos javulását. Az ennek folytán tervezett vagy megtett intézkedéseket minden érdekelt felé közölni kell.

A DI képzési programja teljes mértékben összhangban van a DE céljaival és stratégiáival. Működését az ODT felügyeli, mely meghatározza a fő képzési irányokat és feladatokat. A DI oktatói széleskörű külföldi kapcsolatokkal rendelkező kutatók, tudományterületeik nemzetközileg elismert szakértői. A kutatási irányok és így a képzési programok kijelölésének meghatározó tényezője az oktatók kutatási pályázatokban elért sikere. A pályázati források indikátorként jelzik az adott kutatási irány hazai és nemzetközi versenyképességét.

A képzés során az immunológia valamennyi területét (alap immunológia, klinikai immunológia és diagnosztika) képviselik, a meghirdetett kurzusok illeszkednek egymáshoz. A DI Képzési Terve kötelezően előírt kurzust nem tartalmaz, mindössze az az előírás, hogy 8 képzési kreditet a DI által meghirdetett kurzusok elvégzésével kell megszerezni.

A doktorandusz a képzés során előírt 240 kredit döntő részét (180–228 kredit) kutatási kreditként szerzi. A kutatási munkáért összesen 216 szerezhető meg (szemeszterenként 27 kredit), és a „*Disszertáció előkészítése I-II*” tárgyakért további 6 kreditet ismer el a DI vezetője a doktorandusz és a témavezető beszámolója alapján. Nincs azonban definiálva, hogy van-e minimum elvárás a kreditért. Emellett a Képzési Terv nem rögzíti, hogy minden doktorandusznak el kell végeznie az egyetemi szinten szervezett „*Általános kutatási ismeretek*” kurzust, mely 1 kreditet ér.

A tudományterületet figyelembe véve a tanulmányi, oktatási, kutatási és disszertáció írásért járó kreditek aránya megfelelő.

A kurzusok szabályzatban rögzített módon, évente felülvizsgálatra kerülnek. A felülvizsgálat során megvizsgálják, hogy hányan jelentkeznek egy adott kurzusra, milyenek az érdemjegyek és figyelembe veszik a hallgatók által kitöltött OMHV-kérdőívek eredményét, a hallgatói fórumokon tett észrevételeket és a komplex vizsga sikerességét is. Az indikátorok alapján, ha szükségesnek látják, módosítják a kurzusok ütemezését, vagy újabb kurzusok indítását kezdeményezik. A tapasztalatok, a visszajelzések és a hallgatói igények alapján a DI Tanácsa a képzési struktúrát kiszélesítette és új, speciálisabb fókuszú kurzusokat szervezett.

A DI képzése nappali, illetve levelező tagozatos formában is elérhető. Az lefolytatott interjúk alapján a két tagozat között oktatásszervezési különbség sincs, az kurzusokat tömbösítve hirdetik meg mindkét tagozatnak. Az egyetlen különbség, hogy a levelező hallgatók nem kapnak hallgatói ösztöndíjat.

A DI oktatói által kidolgozott képzési program kereteit és működtetésének feltételeit az ODT felügyeli, és minden évben értékeli a doktori képzést és a fokozatszerzést.

A DI Tanácsa rendszerezett módon, évente többször ülésezik, amikor értékelik a PhD konferencián elhangzott képzéssel kapcsolatos hallgatói véleményeket, hallgatói

elégedettséget és oktatói munka hallgatói véleményezését. A DI Tanácsa évente egy alkalommal értékeli az oktatók teljesítményét és aktivitását.

A DI tervei között szerepel a különböző vállalatokkal történő kapcsolatok kialakítása. Az Önértékelésből azonban nem derül ki, ennek pontosan mi a célja, milyen keretek között működne az együttműködés. Nem világos, hogyan lehetne visszajelzést kapni arról, *„a végzett hallgatóink mennyire tudják a tudásukat, tapasztalatukat használni a munkahelyükön és a munkáltatók mennyire vannak megelégedve a nálunk végzett szakemberek tudásával”*, különösen annak fényében, hogy alacsony létszámú DI-ről van szó, ahol elsősorban a tudományos utánpótlás kinevelése a cél.

Az önértékelés, valamint a magyar Képzési Tervben jelezték, hogy a DI angol nyelvű kurzusai jelenleg fejlesztés alatt vannak, ezért a külföldi hallgatókra még nem vonatkozik a 8 tanulmányi kreditre vonatkozó előírás mint a komplex vizsga előfeltétele. Az interjún elhangzottak alapján a külföldi hallgatóknak is ugyanazt a kreditmennyiséget kell teljesíteni, mint a magyaroknak. A kivétel, hogy nem a DI saját tárgyaival kell teljesíteni a krediteket. Ezt a kitéltet mindenképp pontosítani kellene az angol nyelvű Képzési Tervben.

Ajánlások

A Képzési Tervben fontos lenne rögzíteni az „Általános kutatási ismeretek” kurzust, és definiálni, hogy mi a minimumfeltétel a „Disszertáció előkészítése I-II” tárgyakért adható 2x3 kreditért.

A Képzési Tervben javasolt rögzíteni, hogy melyek azok a kurzusok, melyek minden évben meghirdetésre kerülnek, és melyek csak két évente. Ezáltal a hallgatói előrehaladás tervezhetőbb lenne.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Sztenderd: *Az intézmények biztosítsák képzési programjaik olyan megvalósítását, amely aktív szerepre ösztönzi a hallgatókat a tanulási folyamat létrehozásában. A hallgatók értékelése tükrözzé ezt a megközelítést.*

A hallgató tanulási folyamat iránt érzett motivációjának, önreflexiójának alapját jelenti, hogy a tanulmányi kötelezettségeinek teljesítésére, jogaira, teljesítményének értékelésére vonatkozó szabályokat ismeri, azokról tájékoztatást kap.

A DI doktori képzésben résztvevők esetén az egyetem honlapján elérhető ODT által kiegészített eljárásrendet is tartalmazó Doktori Szabályzata, valamint a doktori.hu honlapon magyar nyelven, valamint a DI honlapján magyar és angol nyelven is elérhető Képzési Terve rögzíti a hallgatói jogokat, valamint kötelezettségeket, illetve a tanulmányi előrehaladás feltételeit. A jogorvoslat benyújtásának módja szintén az egyetem Doktori Szabályzatában

található, a jogorvoslatok elbírálásának rendjét pedig a Hallgatói Jogorvoslati kérelmek benyújtásának és elbírálásának eljárási rendje című szabályzat tartalmazza, mely az egyetem honlapján fellelhető. Itt megjegyzendő, hogy a hallgatók intézményes képviseletében a szabályzatok között eltérés található. Míg a DE Hallgatói és Doktorandusz Képviseletének Alapszabálya a DÖK Küldöttgyűlésének hatáskörébe rendeli a doktori iskolák tanácsába, valamint kari szintű doktori testületekbe történő hallgatói delegálást, addig a Doktori Szabályzat (III. fejezet 2. § kékkel szedett orvostudományi területre vonatkozó rendelkezés), valamint az interjúk ettől eltérő gyakorlatot mutatnak. A DIT-ben a törzstagok által javasolt hallgató vesz részt, míg az ODT-ben a tudományterületi doktori iskolák által javasolt, majd hallgatók által választott érdekképviselő kap szavazati jogot.

A hallgatói interjúk alapján a levelező munkarendben tanulók esetén a munkáltató, mely jellemzően a DE Klinikai Központ a munkavállalóinak egyénileg igyekszik támogatni a munka melletti doktori képzésben való részvételét, kurzusokon való részvételét akár a munkaidőn belül. Ezen felül a DI a kurzusok tömbösített meghirdetésével, illetve több esetben digitális oktatás keretében járul hozzá a rugalmas teljesítési lehetőségekhez.

Ahogy az Önértékelésben olvasható, egy e-learning felületen érhetőek el a tantárgyi követelmények, tananyagok, valamint a felkészülést segítő egyéb oktatási segédanyagok, melyekhez minden az adott félévben a kurzust felvett hallgató hozzáfér.

Az Önértékelés, valamint az interjúk alapján egy közvetlen bizalmi kapcsolat jellemzi a témavezetők és hallgatók viszonyát. A hallgatói, valamint témavezetői visszajelzések alapján a létszámból adódó közvetlen viszony lehetőséget teremt a legtöbb képzési, illetve kutatási kérdés, probléma, esetleges lemaradás esetén a házon belüli, akár személyre szabott megoldásokra.

A hallgatók minden félév végén kutatási beszámolót adnak le, valamint minden évben részt vesznek a DI által szervezett konferencián, mindemellett rendszeresen részt vesznek intézeti referálókon, ahol vitával egybekötött prezentációval bizonyíthatják felkészültségüket. Ezek alapján az előrehaladást évente legalább egy alkalommal vizsgálja a DI, az értékelés alapján a DIT javaslatot tehet a témavezető személyének módosítására, ilyen eljárás azonban nem jellemző az intézményben.

Szervezett mentorálás célzottan a sikertelen komplex vizsga esetén az interjúk és az Önértékelés, illetve a rendelkezésre álló dokumentumok alapján nem működik a DI-ben, azonban valamennyi résztvevő kiemelte a témavezetővel való közvetlen viszonyból adódó tanulástámogatási rendszert. A komplex vizsgára történő felkészülés során a hallgatók egyöntetűen arról számoltak be, hogy részükre a felkészüléshez szükséges valamennyi tananyagot elküldte a témavezető, sok esetben egyéni konzultáción át is tanulmányozták azt.

A DI hallgatói jellemzően alacsony számban vesznek részt az egyetemen oktatási tevékenységben. Számukra az interjúk, illetve az elérhető kurzuslisták alapján nincs

pedagógiai felkészítés, fejlesztés a képzés során. A hallgatók oktatási tevékenységéről OMHV keretében a témavezetők felé kerül visszajelzés.

Az egyetem Doktori Szabályzata rendelkezik az egy témavezetőhöz egy felvételi időszakban felvehető doktorandusz hallgatók számáról, valamint az általa egyidejűleg vállalható hallgatók maximális létszámáról. A szabályzatban megjelölt maximális létszámok lehetőséget biztosítanak a minőségi munkavégzéshez, azt a doktori.hu-n elérhető adatok alapján egy témavezető sem lépte túl.

Ahogy az Önértékelésben is olvasható a DE Hallgatói Esélyegyenlőségi és Egyenlő Bánásmódot biztosító szabályzata rendelkezik az érintett célcsoportok jogairól, a kedvezményre jogosító feltételekről és az eljárás módokról.

Ajánlás

Javasolt a doktoranduszok DIT-be történő delegálásáról rendelkező szabályzatok összehangolása. Lehetőség szerint a doktoranduszok intézményi képviselőjét végző Doktorandusz Önkormányzat kezébe adva a delegálás szabályozását.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

Sztenderd: *Az intézmények következetesen alkalmazzák a teljes hallgatói életciklust lefedő, előzetesen meghatározott és közzétett szabályzataikat, például a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése tekintetében.*

A DI magyar honlapján elérhető az egyetemi Doktori Szabályzat (2020. szeptember 24.), amely magába foglalja, kék betűszínnel kiemelve az ODT Szabályzatát, illetve a tanács alá tartozó doktori iskolák – így a jelen DI – Működési Szabályzatát is. Ez az ún. három az egyben szabályzat a tájékozódást nagymértékben megkönnyíti, ugyanakkor arra ügyelni kell tanács szinten, hogy a dokumentum mindig a hatályos egyetemi Doktori Szabályzaton alapuljon. A frissítés folyamatban van, tekintettel arra, hogy 2020. szeptember 24-e óta több ízben is módosításra került a Doktori Szabályzat. Az angol nyelvű Doktori Szabályzatból a DI magyar nyelvű honlapján egy 2019. február 7-i, míg az angol honlapon egy 2022. február 4-i érhető el. A felvételi eljárás részletei rögzítettek, a pontozás rendszerét a Doktori Szabályzat 3. sz. melléklete tartalmazza, ami kiegészül az ODT előírásaival (pl. kizárólag angol nyelvű vizsgával lehet jelentkezni). A lefolytatott interjúk alapján a tudományterületen (és így a DI-ben) már nincs minimum elérendő pontszám: az ODT megvizsgálja mindegyik jelentkezőt, függetlenül attól, hogy a felvételi bizottság javasolja-e a felvételüket.

A Stipendium Hungaricum ösztöndíjasok felvételi eljárását a Tempus szabályaival összhangban az egyetemi Nemzetközi Oktatáskoordinációs Igazgatóság szervezi. A felvételi

bizottságok létszáma, összetétele tudományterületi szinten szabályozott, ügyelve arra, hogy a bizottságokban minden tudományterületi doktori iskola képviselve legyen. Ugyanakkor az interjúk alapján azok – az elsősorban külföldi – jelentkezők, akik nem tudnak részt venni a meghirdetett felvételi alkalmon, egy külön, DI-szinten szerveződő bizottság előtt mérettetnek meg.

A nyilvános felvételi felhívás kötelező tartalmi elemeit a Doktori Szabályzat rögzíti (pl. a felvenni tervezett létszám; az önköltség összege; felvételi követelmények, különös tekintettel a felvételi vizsga értékelésére, valamint az alkalmazott rangsorolás elveire [kiegészülve az elérendő minimum pontszámmal]; a felvételi eljárási díj). A DI honlapján nem érhető el felvételi felhívás, ellenben az ODT honlapján található ezt bemutató menüpont. Mind a sima, mind az egyéni felkészülőknek készített felhívás rövid, a jelentkezési lapon kívül egyéb információ nem érhető el, helyette jelzik, hogy a Doktori Szabályzat mely fejezete rögzíti a részleteket.

A komplex vizsgán belépő egyéni felkészülők, valamint a graduális képzéssel párhuzamosan felkészülők (ld. Nftv. 53. [3] bekezdés) felvételi és tudományterületi követelményei a Doktori Szabályzatban rögzítettek.

A komplex vizsga fő- és melléktárgyainak listája a Képzési Tervben fellelhető (9. sz. melléklet), ugyanakkor ez a lista hosszabb, mint a DI Képzési Tervében rögzített tárgylista. Az interjú alapján abból adódik a mennyiségbeli eltérés, hogy a komplex vizsga tárgylistája nemcsak a DI tárgyait sorolja fel, hanem egyéb témaköröket is megad. A Doktori Szabályzat a komplex vizsgára vonatkozó követelményeket, a vizsgabizottság összeállításának szabályait, a vizsga lebonyolításának módját egyértelműen tartalmazza.

A nyelvi követelmények körének szabályozását a Doktori Szabályzat a DI hatáskörébe utalja. A követelmények egyértelműek, ugyanakkor a második nyelvként elfogadható nyelvek köre nem rögzített.

A publikációs követelményekkel kapcsolatban a DE Doktori Szabályzatában csak irányelvet fogalmaz meg (Doktori Szabályzat: *„Indokolt tudományterületi kivételektől eltekintve elvárás a nemzetközi folyóiratokban történő közlés”*), illetve részletesen definiálja a tudományos publikációként elfogadható írások körét (6. melléklet). A szabályzat Önálló tudományos munkásság c. fejezete rögzíti a tudományterületi előírásokat. A DI a publikációk területén azonban csak mennyiségi elvárásokat fogalmaz meg, minőségi elvárásokat nem. Az interjúk alapján az ODT-nek van egy íratlan szabálya, miszerint egy IF alatt nem küldenek nyilvános védésre doktoranduszt. Ezt fontos lenne írásban is rögzíteni a kimeneti minőség biztosítása érdekében. Mivel a publikációs minőségi követelmények nincsenek rögzítve, nem egyértelmű mi az elvárás a publikációk minőségével kapcsolatban. A hazai és nemzetközi gyakorlatot tekintve a DI a publikációkkal szemben magas minőséget vár el, és az értekezések szűrőpróba

szerű ellenőrzése alapján is magas színvonalú (D₁ és Q₁) publikációk találhatóak az értekezések alapjául szolgáló közleményekben.

A Doktori Szabályzat értelmében a fokozatszerzési eljárás ingyenes „a *hallgatói jogviszony fennállása alatt*”, de nem definiálja pontosan, hogy kikre vethető ki a 12. sz. mellékletben rögzített fokozatszerzési eljárási díj. Az önköltséges hallgatók esetében az önköltség összegének részét képező szolgáltatásnak minősül (Nftv. 83. § [1] bekezdés). Téves díjmegállapítás esetén a doktorandusz fellebbezhet (ennek menetét rögzíti a szabályzó).

A műhelyvita és nyilvános védésre benyújtandó disszertáció és tézisfüzetek példányszámára, terjedelmére vonatkozó előírásokat és formai követelményeit a tudományterületi doktori tanács rögzíti (15. sz. melléklet). A kötelező műhelyvita, valamint a nyilvános vita feltételrendszere, szabályai és forgatókönyve egyértelműen rögzített. Az értekezés minősítéséről az DE Doktori Szabályzata (13. melléklet) rendelkezik.

Az önértékelés alapján az elmúlt öt évben nem vett rész egy doktorandusz sem rész képzésen. Külföldi rész képzés esetén a doktorandusznak munkaprogramot kell készíteni, melyet a témavezető jóváhagyását követően a DIT fogad el. A teljesítmény elismeréséről szintén a DIT dönt. A más egyetemen szerzett kreditek beszámításáról – a Doktori Szabályzat értelmében – a tudományterületi doktori tanács dönt. A rezidensi munkát végző doktoranduszok esetében az Orvostudományi Doktori Tanács két félévnyi teljesítményt, azaz 60 kreditet (54 kutatási és 6 tanulmányi) jóváírhat kérelemre (ld. Kormányrendelet 11. § [2] bekezdés).

Összességében megállapítható, hogy a DI képzésére vonatkozó szabályzatok biztosítják a képzéshez és tudományos előrehaladáshoz szükséges keretrendszert, ugyanakkor az összefésült szabályzók esetén ügyelni kell arra, hogy a hatályos Doktori Szabályzatra épüljenek a kiegészítő rendelkezések.

Ajánlások

A bemeneti szint biztosítása érdekében erősen javasolt rögzíteni a felvételnél elvárt minimum kritériumokat.

Ajánlott lehet az 54 kutatási és 6 tanulmányi kredit jóváírási lehetőségét a levelező tagozatos szakorvosokra is kiterjeszteni.

Ajánlott a kreditelismerés kereteit, menetét részletesebben szabályozni (például rögzíteni, hogy milyen típusú korábbi eredményekért számolható el kredit, a doktorandusz a doktori iskola titkárnak minimum két héttel a DIT ülése előtt benyújtja az adott egyetemen folytatott tanulmányokról vagy kutatásról kiadott igazolást és/vagy kurzusleírást, a tanács pedig ez alapján dönt). Mindemellett fontos lenne annak felmérése, hogy miként lehetséges az informális tanulás útján szerzett tapasztalatokat a kreditátvitel rendjébe beemlíteni.

ESG 1.5 Oktatók

Sztenderd: *Az intézmények biztosítsák, hogy oktatóik megfelelő kompetenciával rendelkezzenek. Alkalmazzanak méltányos és átlátható eljárásokat oktatóik toborzására és továbbképzésére.*

A DI-nek jelenleg 13 témavezetője van a doktori.hu adatbázis alapján (közülük 4 törzstag is). A nem törzstag témavezetők rendelkeznek a DI tekintetében releváns tudományos fokozattal (1 DSc, 8 PhD). A DI teljes oktatói gárdája 33 fő, az ODT követelményei szerint akkreditált oktató. Az oktatókkal szembeni szakmai követelmények egyértelműen rögzítettek, az önértékelés alapján az oktatói akkreditációs kérelmet az ODT-hez a PhD-fokozat megszerzése után leghamarabb 3 évvel lehet beadni, ugyanakkor az ODT-ben a 3 éves korlát nincs rögzítve. Ennek a gyakorlatnak a rögzítése szabályzati szinten indokolt lenne.

Az önértékelés szerint az oktatók és témavezetők névsorát a DI évente felülvizsgálja. Aki a legutóbbi 4 félévben nem tartott legalább egy kreditértékű kurzust vagy nem hirdetett meg témát és/vagy folytatott témavezetői tevékenységet, törlik a névsorból. Jelenleg a 33 oktatóból 14 esetén található meghirdetett kurzus a DI saját honlapján. Nem egyértelmű azonban, hogy a témavezetői tevékenység minőségét hogyan követik nyomon.

Az oktatói utánpótlás nevelésre a DI nagy figyelmet fordít, a DI oktatói utánpótlása többnyire a DI körébe tartozó intézetekben fokozatot szerettek közül kerül ki. A DI emellett aktívan keresi a kapcsolódási lehetőségeket a klinikai immunológia és allergológia társtudományaimat művelő klinikákkal és intézetekkel új oktatók bevonása céljából – ennek eredményeként az elmúlt években többen is csatlakoztak a DI oktatói állományához.

Az önértékelés és az oktatói visszajelzések alapján a Debreceni Egyetem és az ÁOK támogatja az oktatók konferenciákon való részvételét, amely lehetőséget ad a kutatómunka bemutatására és kapcsolatépítésre. A DI és az Egyetem támogatja a doktori kurzusok oktatóit, az óraterhelésbe ezek is beszámíthatók.

Ajánlások

A Bizottság véleménye szerint a DI viszonylag kis létszáma miatt, illetve, mivel a témavezetők/oktatók jelentős hányada betegellátó tevékenységet is folytat, a témavezetők/oktatók leterheltsége bizonyos esetben a szokásosnál is nagyobb lehet. Célszerű lenne a leterheltség mérése (pl. doktori kurzusok tartásával, témavezetéssel eltöltött idő), a leterheltségi különbség mérések alapján történő lehetőség szerinti mérséklése.

A Bizottság véleménye szerint célszerű lenne a törzstagok és az oktatók értékelési szempontrendszerét részletesebben kidolgozni és azt, a kidolgozott szempontoknak megfelelően, rendszeres időközönként (1-3 évente) elvégezni.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Sztenderd: *Az intézmények megfelelő finanszírozási forrásokkal rendelkezzenek a tanulási és tanítási tevékenységekhez, valamint biztosítsanak adekvát és könnyen hozzáférhető tanulástámogató feltételeket és hallgatói szolgáltatásokat.*

A doktoranduszok az Egyetem országosan kiemelkedő infrastruktúráját használják kutatásuk és tanulmányaik végzéséhez.

Ahogy az Önértékelés tartalmazza, a DE Egyetemi és Nemzeti Könyvtára (DEENK) 8 tudományos könyvtárában az ország egyik legnagyobb nyomtatott és online gyűjteményével rendelkezik. Az Élettudományi Könyvtár a DEENK második legnagyobb könyvtára, mely a honlapjuk szerint szorgalmi időszakban hétköznap napi 12 órás, valamint szombati nyitvatartással, vizsgaidőszakban pedig jellemzően éjjel-nappali nyitvatartással várja az egyetem polgárait. Az interjúk, valamint a DEENK honlap információi szerint a nyugodt, csendes tanuláshoz helyet adó kisebb tanulószobák is időpont szerint foglalhatóak, kutatófülkék bérelhetőek.

A könyvtár fizikai elérhetőségén túl a doktoranduszok online válhatnak könyvtári tagságot, és vehetnek igénybe különböző szolgáltatásokat. A DEENK online katalógusa a nyomtatott gyűjteményről nyújt információt, emellett az Önértékelés alapján jelenleg 59 multidiszciplináris, illetve szakadatbázis áll rendelkezésre online módon.

A DEENK oktatási tevékenységet is végez kiscsoportos formában, ahol többek között a hivatkozáskezelés és erre használt szoftverek, tudományos adatbázis keresők, szakadatbázis kezelők, továbbá az MTMT használatára készíti fel a jelentkezőket.

Az interjú elhangzottak szerint a DE állandó támogatást nyújt cikkek megjelenítéséhez, az Open Access (gold) folyóiratokban történő megjelenítés díjának 50%-át biztosítja. A DEENK közreműködésével lehetőség van továbbá plágium ellenőrzésre, mely a nyilvános védés kötelező eleme.

Az Önértékelés, valamint az interjúk alapján a doktoranduszok kutatásaikhoz több intézet, illetve tanszék laboratóriumait használják. Itt jellemzően a témavezetők, illetve laboratóriumi asszisztens segítségével tanulják meg a kutatásaikhoz szükséges műszerek használatát. Az idegennyelvű hallgatók kutatásai helyszínékként szolgáló laboratórium angol nyelvismerettel rendelkező laborasszisztens munkatársat alkalmaz. A laboratórium használatához a hallgatóknak külön vizsgát nem kell tenniük. Jellemzően ezen munkaterületekhez önállóan kulcsot kapnak, így akár éjjel-nappal elérhetik azt.

A hallgatók tanulmányaik előrehaladásához szükséges információkat a Képzési Tervben találnak, mely elérhető a DI honlapján magyar és angol nyelven is. Az interjúk alapján a tanulmányi előmenetel tervezéséhez szükséges kurzushirdetésekről e-mailben kapnak tájékoztatást a DI Titkárságtól. A DI Titkárságának a honlapon elérhető a telefonos és e-

mailes elérhetősége, a hallgatói fórum alapján segítőkész és felkészült ügyintézés jellemzi az intézményt. Továbbá a magyar és külföldi hallgatók számára egyaránt van lehetőség papír alapú és elektronikus ügyintézésre is, utóbbi a beszámolók alapján túlnyomó többséget élvez a képzés során.

A DI Önértékelésében kitér arra, hogy ösztönzi, esetenként támogatja a doktoranduszok külföldi részképzését, tapasztalatszerzését, valamint hazai és nemzetközi konferenciákon való részvételét. Ennek ellenére az Önértékelés II.3.1. melléklet szerint az elmúlt 5 tanévben nem valósult meg hallgató külföldi részképzése vagy kutatói ösztöndíjjal történő külföldi tevékenysége.

ESG 1.7 Információkezelés

Sztenderd: *Az intézmények gyűjtsenek, elemezzenek és használjanak releváns információkat képzési programjaik és egyéb tevékenységeik irányítására.*

A DI képzésének eredményességét a DIT előzetes értékelése és írásos beszámolója alapján az ODT és EDHT évenként vizsgálja, elemzi és értékeli. Az elemzés alapjául szolgáló adatokat és információkat döntően a DI titkára kezeli, és készíti elő, emellett a központi adminisztrációs feladatokat ellátó szervezeti egységek is közreműködnek az adatok kezelésében.

A célkitűzések elérésének megfelelőségét az EDHT ajánlásai alapján a célmutatók mentén vizsgálja a DI, melyek jelenleg a következő adatokra terjednek ki: védések-beiratkozottak-abszolutóriumot szerzettek-fokozatszerzők száma, lemorzsolódás, Scopusban indexelt tudományos közlemények száma. A DI vezetése folyamatosan nyomon követi ezen alapvető teljesítménymutatókat, különösképpen a hallgatói előrehaladást, valamint az oktatói és témavezetői teljesítményeket, és az eredmények alapján szükség szerint gondoskodik a megfelelő beavatkozásról. A jövőkép-alkotáshoz viszonylag szűkkörű, ámde naprakész és releváns információkkal rendelkeznek. A vizsgált információk felmérése (egyetemi szabályozás alapján) EvaSys rendszerben történik. A felmérések gyakoriságát tekintve a DI az évenkénti vizsgálati gyakorlatot követi, emellett kétévenként a rektori minőségbiztosítási megbízott irányításával átfogó elemzésekre is sor kerül.

A hallgatók bevonása az adatok értelmezésébe, értékelésébe, a Doktorandusz Önkormányzat Alapszabálya alapján, a DIT-ben való közreműködésen keresztül kerül sor. Bár a DIT-ben van tanácskozási jogú hallgatói érdekképviselő, az önkormányzat általi delegálás nem igazolható. Az értékelés eredményeiről történő visszajelzések személyes fórumok és kétnyelvű intézményi tájékoztatók formájában valósul meg.

A jövő tekintetében megfontolásra javasolt a DI működési kockázatainak számbavételére és módszeres kiértékelésére meghatározott időközönként egy SWOT-elemzést készíteni, amelynek eredményei megfelelő inputként hozzá tudnak járulni a DI stratégiai- és

minőségcéljainak, valamint az azokhoz kapcsolható mérhető indikátorok optimális meghatározásához.

Mindezeket még jól kiegészíthetnék további igény- és elégedettségi felmérések a különböző érintett felek – döntően külső, munkaerőpiaci partnerek – körében, valamint a végzetek pályakövetése (Alumni) is. A szélesebb körben végzett mérések eredményeiből előremutató következtetések levonására, trendek meghatározására, a fejlesztés irányainak mind pontosabb meghatározására nyílna lehetőség.

A jelenlegi körülmények között – a DI kis mérete, és a fokozatszerzők viszonylag alacsony létszáma miatt – a végzetek több mint 75%-a az intézményben maradt és vállalt munkát, így helyben követhető nyomon a pályafutásuk. A végzetek további körével is tartja a DI a kapcsolatot, de egyelőre informális keretek között.

A DI-n belül az információátadást a szokásos intézményi formális belső csatornák (e-mail, intranet, Hírlevél stb.) mellett a DI titkárán keresztül informális adatközlés is jellemző. Az oktatók-hallgatók között zajló kommunikációt a hallgatók megfelelőnek, hallgatóbarátnak és közvetlennek ítélték meg az interjúk alkalmával.

A hallgatói nyomonkövetés rendszereként az intézményben is a Neptun rendszert alkalmazzák, amely rendszer az alapvetői hallgatói adatforrást biztosítja a különféle elemzések elkészítéséhez (alapvető teljesítménymutatók; a hallgatók összetétele; a hallgatók előrehaladása, eredményességi és lemorzsolódási rátáik stb.).

Összeségében megállapítható, hogy az alapvető adat- és információgyűjtési és -elemzési folyamatok jellemzően az ESG elvárásainak megfelelően működnek, de azok köre még tovább bővíthető. Ennek érdekében javasolt a doktoranduszok, oktatók és egyéb külső érdekelt felek mind szélesebb körének bevonására nagyobb hangsúlyt fektetni a jövőben.

Ajánlások

A vezetői döntések előkészítéséhez, továbbá a minőségcélok és indikátorok mind szélesebb körének megfogalmazásához a felhasználható adatok és információk körének bővítése javasolható, amelyben nagyobb szerepet kaphatnak a külső érdekelt felek (vendégoktatók, végzett hallgatók, versenyszféra képviselői stb.) igénye, véleménye, elégedettsége.

Az adatelemzések mellett a működési kockázatok számbavétele is javasolható a döntéselőkészítési mechanizmusokban, ezért ajánlott vizsgálni a működésben rejlő lehetőségeket és az azokra vonatkozó veszélyeket, valamint az erősségeket és gyengeségeket is.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Sztenderd: *Az intézmények tegyenek közzé világos, pontos, objektív, naprakész és könnyen hozzáférhető információkat tevékenységükről, benne képzési programjaikról.*

A DI honlapja tartalmazza a doktori képzésre vonatkozó legfontosabb szabályzatokat. A weboldal karbantartása a DI titkárának feladata (melyet a Doktori Szabályzat is rögzít).

A honlap felépítés szempontjából egyszerű és átlátható: összesen nyolc fő menüpontba csoportosítva ad tájékoztatást az érdeklődőknek („Iskolánkról”, „Tárgyak”, „Témakiírások”, „Események”, „Kapcsolat”, „Hallgatóknak”, „Oktatóknak”). „Az Orvostudományi Doktori Tanács honlapja” a nyolcadik menüpont, ami átvezet a nevezett honlapra.

A Doktori Szabályzat előírásainak megfelelő nyilvános felvételi felhívás hiányáról már az ESG 1.4-es fejezetben írt a Bizottság.

A honlap „Iskolánkról” menüpontja többek között ismerteti a DI törzstagjait, a DIT összetételét a doktorandusz érdekképviselői tag megjelölésével, valamint a DI oktatóit, témavezetőit és hallgatóit (ODT-re átvezető link formájában). Ugyanitt elérhető a „Dokumentumtár” és külön a minőségbiztosítási dokumentumoknak, beszámolóknak szánt almenüpont.

Az „Események” menüpont rögzíti az aktuális nyilvános vita meghívókat, valamint a PhD Konferencia programfüzeteit (három évre visszamenően).

A kurzusok részletes tematikái (tartalma és követelményrendszere) a honlapon nem érhető el, ezeket a Neptunban rögzíti a DI.

A honlapon hazai és nemzetközi együttműködő partnerekről bemutatás, pályakövetési elemzés, végzetkekről szóló információ nem érhető el.

A disszertációkról és tézisekről a DI honlapja nem nyújt tájékoztatást. A Debreceni Egyetem elektronikus Archívumába (DEA) ugyanakkor kötelezően feltöltésre kerülnek.

A honlap angol nyelvű verziója a magyarhoz képest kezdetlegesnek tekinthető, ami visszavezethető az alacsony külföldi hallgatói létszámra. A DI rövid bemutatása mellett ODT-re vezető link formájában tájékoztat az oktatókról és témakiírásokról. Emellett elérhetők az angol nyelvű legfontosabb szabályzó dokumentumok.

A DI titkára belső hírlevelet üzemeltet, melyben az aktualitásokról tájékoztatja a DI oktatóit és hallgatóit. A DI emellett kiemelte az ÁOK heti hírlevelét is mint fontos információforrást.

Összességében a DI az információk nyilvánossága tekintetében alapvetően megfelel, de hiányos: kiemelten a felvételi információk és az angol tartalmakat illetően.

Ajánlások

A kurzusok tartalmát és követelményrendszerét ajánlott megjeleníteni a honlapon vagy utalni rá, hogy hol érhető el. Ez megkönnyíti a felvételiző és átjelentkező hallgatók tájékozódását is.

A DI honlapját javasolt linkkel összekötni a DEA honlapjával, hogy az értekezések és tézisek egy kattintással elérhetőek legyenek.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Sztenderd: *Az intézményeket rendszeres időközönként külső minőségbiztosítás alá kell vetni az ESG szerint.*

A DI a MAB doktori iskolákra vonatkozó akkreditációs eljárásán túl, más külső minőségbiztosítási eljárást jelenleg nem alkalmaz.

III. Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB Testülete nevezte ki, és a következő tagokból áll:

Elnök: Kemény Lajos egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem

Tagok:

Dányi Beatrix szakreferens, Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

Gyulai Rolland egyetemi tanár, Pécsi Tudományegyetem

Miskolciné Mikáczó Andrea egyetemi docens, Magyar Agrár-, és Élettudományi Egyetem

Papp Viola doktoranda, Szegedi Tudományegyetem

Online interjúk időpontja: 2022. február 22.

IV. Mellékletek

IV.1. Feladatmeghatározás

A Debreceni Egyetem rektora a MAB-ot kérte fel a Petrányi Gyula Klinikai Immunológiai és Allergológiai Doktori Iskola (D198) minőséghitelesítési (akkreditációs) eljárásának lefolytatására.

Az értékelés alapja az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosítási irányelvei és sztenderdjei (ESG).

Az akkreditációs eljárás célja megvizsgálni, hogy a doktori iskola az ESG szerint folytatja tevékenységét, minőségbiztosítási rendszere folyamatosan nyomon követi, értékeli a sztenderdeknek való megfelelést, és aktívan közreműködik az értékelés eredményei alapján a megvalósítást segítő intézkedések, folyamatok kidolgozásában.

Az értékelés retrospektív jellegű, az aktuális és a legutóbbi eljárás között eltelt időtartamot vizsgálja, külön figyelemmel arra, hogy az előző értékelés alapján milyen intézkedések születtek.

Az eljárás kiemelt célja továbbá a jó gyakorlatok azonosítása, valamint a doktori iskolák fejlesztéséhez történő szakértői segítségnyújtás.

IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje

DE Petrányi Gyula Klinikai Immunológiai és Allergológiai Doktori Iskola (D198)			
működő doktori iskola minőséghitelesítési eljárása			
Időpont	Panel	2022. február 22., kedd	
		beosztás	név
9:00-9:45	Stratégiai tervezés (intézményi szintű tudományos stratégia, minőségbiztosítás)	tudományos rektorhelyettes, az EDHT elnöke	Csernoch László
		Orvostudományi Doktori Tanács elnöke	Balla György Csoma Eszter, titkár
		Általános Orvostudományi Kar (ÁOK), dékán	Mátyus László
		Tudományos Igazgatóság igazgatója, EDHT-titkár	Varga Zsolt
		Klinikai Központ (KK) vezetése	Papp Mária

9:45-10:15	Minőségbiztosítás	egyetemi Minőségfejlesztési Bizottság képviselője/minőségbiztosítási rektori megbízott	Szűcs Edit
		kari minőségügyi vezető vagy a kari Minőségbiztosítási Bizottság képviselője	Juhász Katalin
		DI minőségügyi vezetője (MICS)	Lajszné Tóth Beáta (törzstag és DI-titkár)
<i>10 perc szünet</i>			
10:25-11:30	DI vezetése, működése	DI-vezető	Szegedi Andrea
		Törzstagok	Antal-Szalmás Péter
			Fodor Mariann
			Szántó Sándor
Trencsényi György			
11:30-12:15	Infrastruktúra, szolgáltatások	Könyvtár, főigazgató-helyettes	Petró Leonárd
		Klinikai Központ (KK) képviselője	Balatoni Ildikó
		kutatócsoport és/vagy labor vezetője	Garai Ildikó (Nukleáris Medicina)
		laborvezető	Kapitány Anikó (Bőrgyógyászati Tanszék)
		kutatólabor vezetője	Papp Gábor (Klinikai Immunológiai Tanszék)
<i>12:15-13:15 szünet</i>			
13:15-14:00	DI operatív működése	a DI adminisztrátora, tudományos munkatárs, DI-titkár	Lajszné Tóth Beáta (törzstag)
		a DI hallgatói és oktatási ügyekért felelős munkatársa (Tudományos Igazgatóság tudományterületileg illetékes referense)	Oláh Zsuzsanna
		DE Nemzetközi Oktatáskoordináló Központja képviselője (NOKK)	Tóth Mária
14:00-15:00	Oktatók, témavezetők	régóta a doktori képzésben lévő, ill. fiatal/középgenerációs témavezetők, oktatók, akik más interjúknál nem vesznek részt (min. 5 fő). A delegáltak között kérjük, legyen az Elméleti Intézetből is kolléga.	Bácsi Attila (törzstag, Elméleti Intézet)
		Gaál János	
		Gáspár Krisztián	
		Griger Zoltán	
Tarr Tünde			
<i>10 perc szünet</i>			

M A B

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI
AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

15:10- 15:30	Doktori érdekképviselet (önkormányzat)	elnökségből képviselő; a doktori tanács hallgatói képviselő(i)	Szabó Lilla (DIT-képviselő)
			Rahmani Leila (Orvostudományi DT képviselő)
15:30- 16:15	Hallgatói fórum / Students' Forum	min. 10 fő. Kérjük, ügyeljenek arra, hogy a különböző hallgatói életciklusok / doktori programok képviselve legyenek (pl. komplex vizsga előtt/után állók, abszolutórium előttek/utániak). Külföldi hallgatókkal az utolsó 10 percben beszélget a Bizottság.	Aradi Zsófia
			Farkasinszky Gergely
			Mogyoróssy Sándor
			Muzsai Szabolcs
			Nagy Nikolett
			Kiss-Fekete Melinda
			Révész-Simon Lilla
			Somogyi Orsolya
			Szabó Katalin
			Vincze Anett
			Massad Esam Massad Alamin
			Ngo Mink Toam
16:15- 16:45	Bizottsági zárt ülés		